

عمو، عمه، دایی و خاله در آستانه انقراض!

افزایش سن ازدواج، تمایل زوجهای جوان به فرزند کمتر، اشتغال زنان، مشکلات اقتصادی، اجتماعی و ... از جمله دلایلی است که خانواده‌ها ترجیح می‌دهند فرزند کمتری داشته باشند.

افزایش سن ازدواج، تمایل زوجهای جوان به فرزند کمتر، اشتغال زنان، مشکلات اقتصادی، اجتماعی و ... از جمله دلایلی است که خانواده‌ها ترجیح می‌دهند فرزند کمتری داشته باشند. کارشناسان پیش‌بینی می‌کنند با ادامه این روند نسل خاله، عمو، دایی و عمه تا 50 سال دیگر منقرض شود.

به گزارش خبرنگار مهر، خاطره کودکی هایمان تصویر کهنه ای از خانه مادر بزرگ است که حیاطش پر بود از دختر دایی و پسر خاله هایی که خاطرات خوش دوران کودکی مان را می ساختند.

خاطرات کودکی مادر و پدرهایمان اندکی از کودکی ما شلوغ تر بود و تعداد بچه های فامیل هم بیشتر. اما کودکان تنهای امروز تنها داستان های حیاط های شلوغ و عیدهای باصفای گذشته را شنیده اند. در گذشته های نه چندان دور تقریباً خانواده تک فرزندی اندک بود و در خانواده های سنتی داشتن فرزند بیشتر سبب دلگرمی والدین بود و به نوعی کمک حال زندگی شان به شمار می آمد. اما امروزه معدود خانواده هایی هستند که بیش از یک فرزند دارند و می توان گفت نسل خاله، عمو، دایی و عمه در حال انقراض است. مسئله ای که سبب نگرانی بسیاری از کارشناسان حوزه خانواده شده و آن را ارمغان زندگی مدرن و ماشینی امروز می دانند.

زندگی مدرن و دغدغه های تک فرزندی

محمد جمشیدی استاد جامعه شناسی تغییر در الگوهای خانواده و ارتباط های میان زنان و مردان را عامل بروز تک فرزندی می داند و در مورد معایب تک فرزندی می گوید: درون گرایی و انزوا در کمین تک فرزندها است و مشکلاتی مانند ناتوانی در حل مسائل و حساسیت بالا از دیگر مشکلات این گروه از فرزندان است.

او ادامه می دهد: اگر والدین، مراقبتی افراطی از تک فرزند خود به عمل آورند او را به فردی ضعیف و کم تحمل تبدیل می کنند، فرزندشان از دیگران نیز انتظار خواهد داشت با او چنین رفتاری داشته باشند که این موضوع ناتوانی او را شدت خواهد بخشید. اگر والدین اجازه ندهند فرزندشان با احساسات سخت و ناراحت کننده رو به رو شوند یا امکان آشکار کردن این نوع احساسات را برای او فراهم نکنند، تحمل وی را برابر این نوع احساسات ضعیف خواهند کرد. حمایت بیش از حد این والدین، فرزند را با روحیه حساس و ضعیف تربیت می کند. ولی در خانواده های چند فرزندی چنین مواردی کمتر مشاهده می شود.

خلا عاطفی کودکان تنها / تهدیدی سلامت اجتماعی با تک فرزندی

تک فرزندی و عدم تمایل زوج ها به داشتن بیش از یک فرزند در آینده ممکن است تاثیر منفی در سلامت روان کودکی که بزرگسال شد، بگذارد.

این را حسن خلیلی روانشناس و از مخالفان تک فرزندی به مهر می گوید: تک فرزندی سبب می شود تا 50 سال دیگر برای نسلهای آینده داشتن عمو، خاله، عمه و دایی تاریخی شود که به نوعی مشکلات و اختلالات روانی را در پی خواهد داشت.

او ادامه می دهد: وجود یک فرزند در خانواده ها باعث می شود که این فرزند به دلیل نداشتن همبازی و یا هم صحبت در محیط خانه، دچار نوعی از خلا عاطفی شود و این خلا در کودک رشد کرده و در آینده در سلامت روان و نسل های بعدی تاثیر منفی می گذارد.

خلیلی به زوج ها توصیه می کند: در صورت فراهم بودن شرایط و در حد متعادل تا دو فرزند داشته باشند، البته داشتن دو تا سه فرزند در روند افزایش جمعیت تاثیر زیادی ندارد.

بالا رفتن سن ازدواج دلیل تک فرزندی خانواده ها

اما یکی از دلایلی افزایش تک فرزندی در میان خانواده های ایرانی بالا رفتن سن ازدواج است. مادران و پدرانی که بسیار دیر تشکیل خانواده داده اند و حالا تنها فرصت داشتن یک فرزند را دارند معمولاً تفاوت سنی والدین نیز با کودکانشان بسیار بالا است.

نکته ای که زهرا شریفی متخصص زنان و زایمان نیز بر آن تاکید دارد و می گوید: سن مناسب بچه دار شدن برای خانم ها حدود 23 تا 28 سالگی است و این محدوده زمانی می تواند تا 35 سال هم ادامه داشته باشد، این محدودیت بیولوژیکی برای زنان تعیین کننده بهترین اختلاف سنی بین والدین و فرزندان است. از لحاظ زیستی و اجتماعی خارج از این محدوده فرزندپوری ایده آل به نظر نمی رسد.

او با بیان این که بارداری در سنین بالا، سلامت مادر و جنین را به خطر می اندازد می گوید: مادر در دوره 30 تا 40 سال نیاز به این دارد که از لحاظ شغلی، مالی و زندگی شخصی به ثبات رسیده باشد؛ بنابراین بچه دار شدن در این شرایط شاید با بی حوصلگی، انرژی ناکافی و دیگر عواقب بارداری در سن بالا همراه شود. از آنجایی که بچه دار شدن خود حاوی استرس است و نیاز زیاد به تلاش زیاد و سازگاری با شرایط جدید دارد، بهتر است تا در سنین پایین تر از 35 سال انجام شود.

به مسائلی مانند بالارفتن سن ازدواج و... می توان مشکلات اقتصادی و سیاست های کاهش جمعیت که تا سال گذشته همچنان در کشور دنبال می شد را اضافه کرد و ادامه این روش نسلی تنها را به وجود می آورد که با سنت های قدیمی ما نیزمانند دید و بازدید از فامیل در تضاد است.